

Виходить у Львові щодня (крім неділя і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: уляди Чарнецького ч. 8.

Тисяма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданя і за зложеном оплати поштової.

Рекламації незапечатані відляють ся лиш на окреме жаданя і за зложеном оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в бюрі днешників Люд. Пльона і в п. в. Староствах на провінції: на цілий рік зр. 2.40 на пів року зр. 1.20 на чверть року „ — 60 місячно . . . „ — 20 Поодинокое число 1 гр. 3 поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5.40 на пів року зр. 2.70 на чверть року зр. 1.35 місячно . . . „ — 45 Поодинокое число 3 гр.

Бесіда пос. Вахнянина

о упадку рільництва і нужді нашого селянства, виголошена в Палаті послів підчас дебати бюджетової.

(Дальше).

Мої Панове! Галичина дістала ся у фазу дійсної вандрівки народів. Висока Палата і вис. Правительство чей знають о тім, що галицький селянин лиш о тім думає, лиш то его мрія, щоби знайти для себе поза границями Австрії нову вітчизну. Галицького населеня сільського взяв ся справдешний дур еміграційний. Тисячі а тисячі продають своє скупе майно, позбувають ся всякої посілости та вибирають ся за границу, щоби в далекій Америці — туди виходять они особливо — знайти собі нову вітчизну. Не лиш сильні до роботи молоді люди, але й слабосильні старці, матері з дітьми при грудах пускають ся в далеку даль, повні надії, що їм там за морем буде поводити ся ліпше, як на батьківській землі.

Коли тих людей спитати, що они собі розважають при тій еміграції, коли їм представляти, що приміром, Бразилія з горячим кліматом і жовтою пропасницею, з невільничюю роботою в плантаціях бавовни і кави може бути для них дуже пагубною, то емігранти блідими і викривленими устами відповідають на то такими словами: Та коли вже мусямо в нашій старій вітчизні жити в біді та нужді, то все одно хоч вже й загинати в Бразилії. (Голоси: Слухайте, слухайте!)

Коли той рух серед селянства був ще лиш в зародку, тогда думано, що в тім єсть

виключно лиш рука якихсь агітаторів, і старано ся всілякими можливими способами против того руху виступати. Але нині єсть вже фактом, що біда і нужда єсть переважними причинами того дуру еміграційного і позваляє ся справі так розвивати ся, як би она мусяла розвивати ся природно. То лихо навістило особливо західну Галичину. Тисячі вже переселили ся, а другі тисячі ждуть в тугую хвилю, в котрій будуть могли покинути свою вітчизну. (Слухайте, слухайте!)

А тепер питаю ся, чи-ж не найвисший час, щоби взяти ся до того лиха від самого споду? Хиба-ж не вимагає того інтерес держави, щоби взяти ся до тої справи з цілою енергією і знайти способи до усуненя причан тої еміграції цілими масами? На то єсть лиш одна відповідь: реформа лихих відносин рільничих, особливо же в користь малої посілости ґрунтової. (Браво!) Жалую того дуже, а то — видить ся мені — буде також і поглядом великої половини сеї Палати, що діло реформи податкової мусяло так нужденно розбити ся.

Висказано тут погляди, що новий закон податковий за мало обтяжав великий капітал, а за сильно середній стан. Може бути! Але длячого панове противники реформи податкової не взяли собі до серця, що новий закон все-таки бодай трошки був би здоймив тягар з малих рільників? (Так єсть!) Длячого не взято то при тім під розвагу, що по новім законі податковім, могли би слідувати ревізія катастру ґрунтового і обниження контингенту податку ґрунтового, отже дальше зменшене тягарів для найменшого бідуючого чоловіка? Ба, так великі задачі як н. пр. право виборче, так дуже займали, що не було зовсім часу подумати о нужді селянина. Старано ся о права свободи,

а забувано при тім, на порожний жолодок будучого виборця. (Так єсть!)

То дуже невдрані і прикрі ознаки наших нервозних нових часів. Хотять конче украшати наш будинок державний арабесками із західних країв, але не хотять при тім того видіти, що основи того будинку зачинають хитати ся. (Так єсть!)

Знаєте, мої Панове, як нагло зросло задовжене ґрунтової посілости в Галичині в послідних дваццяти роках, від 1870 до 1890? Із 144 на 320 мільонів ринських, а в малій посілости ґрунтової навіть із 2 і пів на 52 мільони! То преці не нормальне з'явище! А при тім може буде також звісно, що майже в тім самім часі в наслідок так званої регуляції податку ґрунтового податок ґрунтовий в Галичині підвіс ся із 4.600.000 зр. на 5.558.000 зр. (Слухайте, слухайте!) А чи то нормальний розвій рільництва в Галичині, коли єсть доказана річ, що ми маємо около 550.000 селянських господарств, котрих посілість єсть понизше 5 моргів, а між ними 216.000 селянських господарств, котрих посілість упала понизше двох моргів поля? (Слухайте, слухайте!) Чи може тут бути бесіда о якійсь розумній управі рілі?

Господарене нашого галицького пролетаріяту селянського обертає ся в блуднім крузі. Управа рілі відбуває ся без відповідних средств до того, без худоби на оборі і обірника, з найгіршим насінєм, а в наслідок того з найменшим доходом. То, що збере ся з нужденного жнива споживає ся вже в літніх місяцях, часть того треба продати за безцін на місцевих торгових, щоби тим обігнати податки та величезні додатки і не лишає ся нічого на обів зимовий не то вже на ярій.

То все мусять пролетаріят ґрунтовий роз-

12) ЧИМ ЛЮДИ ЖИВІ. (Гігієнічно-культурна розвідка).

III.

Як довго може чоловік жити без їди? — Що то єсть голод? — Причина піяньства в нашім народі і що робити против неї. — Смерть голодова і голодовой тифус. — Постинки і жеручи. — Вовчий голод. — Піст і голодова курація. — Огида страви. — Поживна вартість поодиноких страв. — Набіл, мясо і мучні страви.

(Дальше).

Добровільний голод називаємо постом. Піст єсть отже здержанем ся від їди або зовсім або лиш в такій часті, щоби викликати в чоловіці чувство голоду. Річ зовсім ясна, що звичай пощенья мусяє настати аж у народів високо культурних, бо у народів на дуже низькій степені культури не може бути й бесіди. Звичай пощенья стрічаємо вже в глибокій старині у декотрих народів а коли роздивимось за его причинами, то побачимо, що основи посту лежать в глибокім почутю етичним (моральнім) і релігійнім. В перших своїх початках обовязок посту по всій імовірности не розтягав ся ані на цілий нарід, ані також не на всю сграву взагалі. Можна майже напевно сказати, що

звичай пощенья обмежав ся зразу лиш на інтелігентніші верстви народу, на верстви стоячі під ваглядом моральнім і релігійнім више понад всі другі. Можна також сказати, що піст в перших початках виключав від їди лиш деякі страви а пізнійше аж ставав загальнійшим. Найдавнійший звичай пощенья стрічаємо у Індів, де він обмежав ся на виключуваню з їди лиш мясну страву. В сій формі, по правді сказавши не був то ще піст в тім значіню як его нині понимаємо, бо не накладав ще на людей обовязок добровільного голоду. Кождий Інд міг їсти кілька ему хотіло ся, але лиш роготину страву — ему не вільно було їсти лиш мясо всякої звірини. Звичай сей мав своє жерело в тім глибоко етичнім понятю, що й звірина хоче так само жити як чоловік, що й она так само тернить і чув біль як чоловік, длятого не треба їй робити кривди, не треба ві убивати лиш для того, щоби коштом ві життя піддержувати своє власне. У Індів кожда звірина уважала ся майже свята і гріхом було ві кров проливати. Найпобожнійші між Індами мали той звичай, що цідили воду, щоби борини Боже не випили з нею яке звірятко, а коли виходили з дому то несли мітлу з собою і замітали перед собою дорогу, щоби не наступити на якесь звірятко і не позбавити его життя. А релігія Будди просто заказувала убивати звірята слідучими безперечно дуже красними словами: „Нехай звірята тіпати ся своїм житем; киньте від себе булаву і абрую: нехай они собі їдять

зелену травичю, нехай собі пють холодну водицю, нехай холодний вітер їх овиває“.

Тимчасом на Заході діяло ся зовсім противно. Добре було Індам та буддистам здержувати ся від убиваня звірят і їдженя мяса, коли они мали в своїм краю подостатком роготинної поживи. На Заході однакж мусяли люди жити ся і мясом, бо иншої поживи було їм за мало. Однакж чим більше Захід стикав ся з Входом, тим більше західний звичай ширив ся і на Заході, де до того ще деякі звірята уважали ся просто за богів. Тим способом розширив ся поводи звичай здержуваня ся від їдженя мяса. У стародавніх Єгиптян, як вже було згадано, не вільно було їсти волового мяса. Однакж правдиво релігійне значіне надала постови аж віра Християнська, котра призвала добровільний голод богоугодним ділом. Однакж церков Христова не заказувала і не заказує доси безусловне здержуваня ся від їди; противно, она узглядняє всі обставини людського життя: для того, хоч з одной стороны приказує строго заховувати пости, то однакж в деяких важних случаях узглядняє потреби і звільняє своїх вірних від того обовязку. Такими случаями уважають ся: загальний голод в наслідок неурожаїв, загальне зубожіне народу, тяжкі недуги, тяжка праця, старість або каліцтво і т. д. Для того то церков католицка хоч заказує н. пр. в деяких часах їсти мясо, то однакж позваляє їсти набіл. Звичай „сушити“ в часі посту, значить ся, їсти лиш суху по-

добути собі за позичені гроші. Він купує у абіжевого торговельника найгірше насіння, з якого знов не може сподівати ся ніякого доходу і то з'являє повтаряє ся з року на рік, прискорюючи лиш упадок.

Мої Панове! Возьміть лиш то під розвагу, що держава від многих вже літ не була майже ані разу в силі стягнути повної прелімінованої суми податку ґрунтового в державі. В 1893 р. був частий дохід із стягнення податку ґрунтового о 380.000 зр., а в 1894 р. о 575.000 зр. менший як в прелімінари. То чей найліпший доказ на то, що річні прелімінари податку ґрунтового суть за високі. А при тім єсть і то симптоматичне, що належитости за екекуції податкові і проценти проволоки заєдно ростуть. Належитости за екекуції податку ґрунтового дійшли в посліднім році до 900.000 зр., проценти проволоки виносили 400.000.

Шрубю податковою крутить ся таки добре. Она не увзглядняє зовсім поведі екекуційної з 1886 р. і виводить безрадному селянинові послідну корову із стаїні, витягає послідну подушку з постелі. Не хоче ся прийти до того переконання, що то, що селянин не може платити, треба брати в звязи з упадком его доходу ґрунтового, що тут зовсім нема злої волі не платити податків. Галицький селянин розуміє то, що він мусить заплатити податок державі. Смерги і податку — каже він не позбудеш ся.

Мої Панове! Я не приблїшу нічого, коли скажу, що галицький селянин вже не жиє, а просто лиш вегетує або бідуює. Відносини малого господаря в нашім краю так вже погіршили ся, що остаточно можна би о нїм сказати словами Тиберія Семпронія Гракха, котрий сказав, що римському горожанинові гірше веде ся, як римському невільникові. Нехай же нам ніхто не бере того за зле, що послаи з Галичини без виїмки мусять за тим обставати, що би реформа податкова зробила пільгу селянинові; що би як найкраще брати ся до справедливої реформи катастру ґрунтового; що би зменшити контингент податку ґрунтового і що би заснувати інституції, котрі бодай в сїм або тім напрямі могли би піднести рільництво.

Ба, мої Панове, коли-б мало так іти далше, коли не возьмемо в найближшій часі під розвагу жизненну справу селянина, то будеть на то приготовлені, що з'являє еміграції цілими масами, котре лиш встид нашій державі приносить ще лиш збільшить ся. Я вже торік мав честь представити вис. Палаті в загальних чертах нужду галицького малого власителя ґрунту. Не хочу того повтаряти, хоч такі повторення не були би так зовсім без користі. Але все таки мушу де що пригадати вис. Палаті

і дати тим доказ, як конче потреба зглянути ся справедливо на рільничі інтереси в нашій половині держави.

Наші рільничі інтереси в Галичині ось так зложили ся: Пересічний чистий дохід — а то до відомости для посла Деца — з морґа преліміновано після посліжного катастру на 2.17 зр., після результатів регуляції податку ґрунтового на 2.55 кр. — отже висше. На 1000 жителів припадає лиш 500 штук худоби, під час коли в інших краях припадає по дві штуки на голову. Молочне господарство упало зовсім. Малий господар сільський єсть що року від сїчня аж до липня майже без хлїба. На одного чоловіка припадає річно в пересічі лиш 114 кілограмів збіжжя і 300 кілограмів бараболі.

(Конець буде.)

Перегляд політичний.

Офіціальне закритє сесії Ради державної наступить аж нині позаяк радить ще Палата панів над бюджетом. На нинішнім зложать здаєсь свої заявленя лївиця і правиця Палати панів.

Український сойм зібрав ся вчера на коротку надзвичайну сесию, на котрій мають бути ухвалені кредити на покритє шкід, які наробило землетрясенє. Маршалок краєвий відкриваючи засіданє згадав про співчутє Є. Вел. Цесаря і висказав подяку загальній жертволюбности.

До Pol. Cong. доносять з Риму, що Є. Експ. Вирєсєв. Митрополит Сильвестер Сембратович має бути іменованій кардиналом.

Міністер Начович з'явив ся вчера у репрезентантів заграничних держав в Софії і висказав їм іменем болгарского правительства жалє з причини тих пригод, яких они знанали підчас похорону Стамболова.

Fremdenblatt доносить, що перед двома тижнями з'явив ся у президента міністрів Стоїлова насамперед австро-угорскій генеральний консуль Геніг, а відтак і репрезентанти Англії, Італії і Німеччини, та обговорювали з ним справу руху македонского і звернули его увагу на то, що Болгарія може лиш тогди числити на симпатію держав европейских, коли буде чинником мира і спокою. То само зробив і репрезентант Франції. Аж тогди вислало правительство шкадрону войска на границю і приказало роззброїти ворохобників македонских, але аж тогди рішило ся на більшу акцію, коли з

Петербурґа наспіла вість від депутації, що то саме дораджує і кн. Лабанов.

З Петербурґа доносять до N. fr. Presse, що один із високих росийских достойників, добре інформований о ході політики, заявив, що депутація болгарска, мимо прихильного єї прийнятя в Росії верне з вічням, бо Росія не признаєть ніколи кн. Кюбурґского законним князем болгарским. Так само не словнять ся і ті надії, з якими депутація виїхала з Петербурґа.

Новинки.

Львів дня 25 липня 1895.

— **Іменованя.** Управитель Міністерства просвіти іменовував гімназійного суплєнта в Бохні, Кир. Грабовича, дійстним учителем при гімназії в Бродах.

— **Почестними крилошанинами** митроп. Капітули у Львові іменовував Є. В. Цесар: пароха церкви св. Варвари у Відни о. д-ра Теофіля Сембратовича, профєсорів університету львівского о. д-ра Йосифа Комарницького і о. д-ра Йосифа Бартошевского, декана о. Йосифа Макогоньского з Липиці горішньої, пароха церкви св. Параскевиї у Львові о. Адольфа Василевского, пароха з Боринич о. Івана Юзичиньского, пароха з Станімира і прокуратора монастиря инокійн чина св. Василя В. в Словиті о. Романа Кунцевича і декана журавеньского о. Йосифа Кернякевича.

— **Доповняючий вибір** одного члена Ради повітової у Львові з групи громад сільских відбуде ся дня 23 серпня с. р., а з групи більших посїлостей дня 26 серпня с. р.

— **З Рогатинщини пишуть нам:** Дня 14 с. м. около годив в сїв до 12 вибух огонь в селі Фразі зі стодоли господаря Гринька Коралишиного і в одній хвилі погоріла ціла обширна загорода. В огні згоріли 2 коні, корова і знаряди господарскі. Шкода виносить в приближеню 1640 зр. Будинки були обезпечені в товаристві краківским. Здав ся, що огонь хтось підложив. Сторожа пожарна з Підкаменя прибула мимо віддалєна 5 кдм. в одній хвилі і під проводом п. Стефана Вельціва дуже спритно заняла ся ратунком.

— **Градова буря.** З Бучача доносять під днем 23 с. м.: Нині о годиві 5-ій пополудни навістила Бучач і околицю страшна буря градова і хмаролом. На кількох домах зірвані дахи, сотки шиб вибитих, а улицями міста лили струями води, забираючи будки перекупок і дубові пороги з зірваних каналів. На полях величезні шкоди.

живу н. пр. хлїб, сушені овочі і т. д. походить з другого столїтя по Хр. Его розширили головно ті побожні люди, що покинувши житє серед свїта перенеслись в пустині або синайскі гори і там жили лиш для Бога та живили ся лиш корінцями та сушеними овочами. Звідки пішов звичай у нас їсти в піст рибу — трудно сказати. Для чого іменно риба, хоч безперечно єсть мясною поживою, уважає ся за пістну, трудно так само сказати, як трудно сказати для чого давнїше бобри, коли їх було у нас ще подостатком, хоч то звірята, що не живють виключно лиш у воді, уважали ся також за пісну поживу. Можна се пояснити хиба тим, що звичай обмежуваня мясної поживи ішов поступєнно; обнимав зразу лиш деякі, не многі звірята, відтак чим раз більше і більше аж наконець обняв всі звірята суцї і птахи а полишив лиш свободу що-до звірят з так званою студеною кровю, або звірята живучі виключно або переважно у воді як: риби, раки, черепахи і т. д.

І тут знов видимо звідки і як ширила ся поступєнно культура у народів. Звичай пошєна стрічаємо не лиш у Індів, але й у Жидів, Турків, Арабів і у всіх народів християнских.

Піст має велике значєне не лиш реліґійне, але також і гіґієнічне а під сим послідним взглядом має давнїше ще більше значєне, як нині. Коли в послідних часах римскої держави розцупта дійшла вже була до найвисшого степєня а обжирство стало ся було загальним пороком; коли у римских вельмож обжирство уважало ся за найбільшу розкіш і они найв-

шиє старали ся штучними способами звертати назад то, що з'їли, що би потому зараз знов обжирати ся — християнство стануло своєю здержаливостію від їди о ціле небо висше від тих поган. Постєм віддавали они не лиш честь Богу, але й скріпляли свого духа і набирали тої моральної сили, котра допомагала їм розширити віру Христову по цілім свїті. Мало що не таке саме значєне мав піст і в середних віках, коли обжирство в многих краях, розумів ся серед кляс богатших, почало було ширити ся в застрашаючий спосіб. Що оно значило в тих часах, нехай покажуть слїдуючі два приміри: Коли пекар Гудлінґер в Авґсбурзі в 1493 р. віддавав свою доньку, то гості у него з'їли: 20 волів, 49 кізлят, 500 штук дробу, 30 оленів, 15 гутурів, 46 телят, 900 ковбас, 95 тучених свиний, 1006 гусий і 25 пав... Пенєно, що на весїлю мусїло бути й багато гостей, але й то певно, що не так вже багато, що би кождий з них мусїв добре наїсти ся, що би добре пам'ятав, коли віддавала ся пекарска донька. Ще ліпше поставив ся був шляхтич з Розенберґ на своїм весїлю, на те-ж був він і шляхтичем; у него з'їли гості: 370 волів, 2.687 баранів, 1.579 телят, 2.292 ваяців, 12.887 тучених курий, 2.500 молодих куряток і 3.550 тучених гусий. — Ну, то чей щєсь значило! В виду такого обжирства церков наказала як найстрогїше заховувати пости і здержувати ся особливо від мяса.

Піст серед такого обжирства був справдїшним добродїємством і був ліком, голодовою курацією від наслідків обжирства. Може бути,

що то як-раз і піст піддав людям гадку, що голод може бути в деяких случаях доброю курацією, хоч безперечно ті, що перші брали ся голодом лічпти, мусїли виходити з того погляду, що якась недуга походить, видко, з надмірного їдженя, отже треба єї лічпти противним средством — голодом. Погляд той могла особливо легко піддати надмірна товєстїєт деяких людей. Товєстїють, бо їдять багато — можєна було собі погадати; не дати їм їсти, то они скуднуть. А надмірна товєстїєт у деяких людей єсть також недугою, котра робить з них формальних калїк, людей нещасливих, що не можуть не то зігнути ся, але навіть ані ходити ані їздити; коли положать ся, то з постелі не можуть всгати. Подумайте собі такого чоловіка, що важить до 400 фунтів, а в обємі має кілька метрів. Ми знали одного Вірменина на Покутє, п. З., котрий не міг вилізти на бричку ані злізти з неї без помочи бодай двох сильних людей, а коли де приїхав в гостину, то треба було отвирати для него обі половини дверей а нераз і так лєдви що всунув ся; нїг він майже не підносиє лиш сував ними. О нїм оповїдали, що коли одного разу сїдав на бричку, і був на стїлько необачний, що не сїв відразу лиш станув, то она під ним заломила ся і він застряг в нїй так, що не було иншого способу, як би его видобути лиш той, що треба було цілу бричку розбирати. Від того часу казав він вже окремо для себе робити бричку.

Для таких то людей придумано голодову курацію. Слава була свого часу голодова курація від отовєстїя і вєїляких недуг жолудко-

— Про самоубийство листонеса Хомина, о котрім ми передвчера згадували, пише одна львівська часопись: Минувшого року приїхав до Львова з Росії якийсь Домарадзкий і від него дізнав ся Хомина, що в Росії помер бездітно Галичанин Хомина, котрий полишив 3 до 4 тисячі рублів. Домарадзкий згохочував Хомина, щоби старав ся взяти тоту спадщину, а коли Хомина висказав сумнів, чи ему то удасть ся, жертвував Домарадзкий свої услуги та жадав від Хомина, на слу-чай если власти російські видади би спадщину, половину з неї. Хомина удав ся по пораду до адвоката д-ра Добрянського, а коли той почув услівя Домарадзкого поради Хоминови пристати на них. Хомина так зробив; виготовлено потрібні папери в канцелярії д-ра Добрянського і До-марадзкий поїхав до Росії. Спершу писав До-марадзкий кілька разів до д-ра Добрянського, але згодом перестав писати і Хомина не знав, що з ці-лою справою діє ся. Підозріваючи обманство приходив часто до д-ра Добрянського вивідувати ся і одного разу знетерпеливений др. Добрян-ський сказав Хоминови, щоби дав ему з тим спо-кій, та щоби сам переписував ся дальше з До-марадзким, бо той не відповіде нічого на письма д-ра Добрянського. Хомина удав ся відтак о по-раду до інших людей і вкінці добив ся до того, що одержав письмом з київського суду, в котрім звивано его, щоби ставив ся і відобрав собі по-ловину спадщини по своїм ріднім браті, котрої другу половину виплачено вже давнійше До-марадзкому. Хомина, честний чоловік, дуже тим письмом згриз ся, бо як з одного боку хотів взяти спадщину, так знов з другого боку бояв ся, щоби з того не вийшла яка біда, що его на-звано в письмі рідним братом помершого в Росії Хомина, а він ним не був. Се его так пригнобило, що вкінці відобрав собі житє. Побіжчик був по-рядний чоловік і его всі любили, з ким мав діло.

— Зловив ся. Реставратор „Гранд Готелю“ у Львові п. Богусевич замітив, що від якогось часу пропадають ему з пивниці пляшки вина і горівки. За порадою агента поліції Дістлера зам-кнув реставратор свого пивничного в пивниці і як показало ся рада була дуже добра. Около 4-ої години в полудня прийшов до пивниці поміч-ник машиніста з Гранд Готелю Мендель Розен-штраух і отворивши підробленим ключем пивни-цю став забирати пляшки. Придержаний, признав ся, що від трех тижнів випивав вина і горівки, а вертгаймівський ключ до замку в пивниці доро-бив ему челядник п. Рихновського, котрому Мен-дель дав рисунок і відгук ключа.

— Передісторичне кладовище. В селі Че-хах, брідського повіта вже від давна викоцувано горшки і кістяки, але ніхто не звертав на те уваги. Аж п. Адам Краевский, властитель того

села, пересвідчивши ся о скарбах науки, які кри-ють ся на грунтах Чех, повідомив д-ра Ізидора Шараневича, професора університету львівського і консерватора комісії для пам'ятників історії штуки о тім відкритю. Др. Шараневич приїхав сам до Чех 13 червня, а відтак вислав там дня 15 с. м. двох своїх слухачів, під котрих про-водом вели ся розкопи цілий тиждень. Результати дуже добрі, викопано звиж 20 кістяків, а крім того багато глиняних судин, бронзових, камінних і залізних предметів, котрі находять ся у дра Шараневича. Два черепа голов вислано до цен-тральної комісії антропологічної у Відні, а з доси викопаних предметів і судин зроблено рисунки і уложено справоздане, котре буде оголошене дру-ком. Викопані предмети походять найізнйіше з II. столітя по Христі. Границь цілого кладови-ща доси ще не висліджено.

— Незвичайний поєдинок відбув ся сими днями в Парижі. Двацятлїтний точильник і вісімнадцятлїтний механик залюбили ся в одній дівчині і порішили, що той єї возьме, котрий вийде ціло з поединку. В товаристві любки пі-шли па місце поединку і на даній нею знак ви-стрілили рівночасно з револьверів. Роздав ся бо-лесний зойк. Замість в противників, куля поціли-ла в груди дівчину. Зваблена вистрілами поліція прибігла на місце випадку. Ранену віднесено до шпиталю; єї житю грозить небезпечність.

— Тисячлїтні роковини істнованя Угорщини будуть Мадяри — як відомо — обходити в слі-дуючим році виставою в Вудапешті. Щоби се торжество випало сьвітлїше, то комісія вистави порішила — крім всяких фестивів, зборів і фун-дацій — урядити також великий похід історич-ний після пляну виготовленого малярем Ваго. Похід, що має унаглядити тисячлїте історії Угорщини, розічнуть хорунжі і трубачі Гунів, а за ними будуть ступаги три їздці, несучи герби Угорщини. Дальше поїде красний віз зі скарбами Аталї. На престолі в пурпурі засїде „Hungaria“, окружена алегоричними фігурами жіночими в білих шовках. За возом поїде Арнад на чолі сімох вождів на конях. — Слїдуючий образ вкаже перехід до часів християнства. Пасамперед їздці понесуть статую Пресьв. Діви Марії; за ними поїде на престолі сьв. Стефан, а групу замкнуть співаки, сьвященники і лицарі. Осібна група представить поселене Сасів і Ку-манів, а також двір Кеніве Кальмана. Епоху д'Анжу зарепрезентує двір Людвика Великого. Відтак наступать ілюстрація часів Гуниядого. Тут розічне похід Іван Кашістран на чолі побі-доносного війська, котре поведе з собою багаті добичі, велике число полонеників турецьких, цілий гарем султана і его прекрасне шатро. На пре-столі засїдає король Матвій і Беатрича. Дальший

хочби легкого занедужаня. Найчастїше згиджує собі чоловік якусь страву тогди, коли зївши єї дістає блюоти. Він опісля вже й не мо-же дивити ся на таку страву; ему зараз на сам, єї вид збирає ся на блюоту. Огида страви може отже походити із переповненя жолудка якоюсь стравою, від їдження зпесова-ної страви, або частого уживаня одної і тої самої страви, особливо же, коли она єсть не-виразного смаку, млава. Длятого то, щоби не згидити собі страв, зміняємо їх часто. Коли хтось їєть страву, котра его хоч би лиш трохи гидить, то она не вийде ему на пожиток. Длятого то не треба нікого, особливо дітїй, змушувати до їдження таких страв, котрі їх гидять. У дітїй зміняє ся смак дуже часто і не одна страва, котру они може ще й не-давно їли з великим смаком, гидить їх опісля. Старші думають, що дитина сталась перебир-чива і змушуют єї їсти ту страву. Єсть то невідповідне поступованє, котре може нераз шкодити здоровлю дитини. З другої же сто-рони не треба знов за багато давати дітям во-лю, бо через то як-раз піддержує ся в них вражливїсть до огиди. Гидження уживано дав-нійше яко способу ліченя и. пр. від налогового пиянства; пиянцям давано в горівці пити сто-ноги і всяку иншу погань, щоби їм тим спо-собом згидити горівку. Ліченє таке не помагєє нічого і длятого его тепер зовсім залишено.

(Дальше буде)

образ представить заняте Буди під полководством князя Кароля Лотаринського і князя Євгена Са-бавдского, а за ними піде Текелї і Ракочий на чолі Куруців. Осібний образ вкаже торжествен-ний вїзд Марії Тереси до Пресбурга і деякі епізоди з року 1848-ого. Похід закінчить вїз тріумфальний, на котрім будуть умішені статуї цїсаря Франц-Йосифа і цїсаревї Єлисавети.

Т Р І В Ю Р А М И.

Відень 25 липня. Міністер справ загра-ничних гр. Голуховский виїхав вчєра до Ішль, щоби Є. Вел. Цїсареві здати справу о станї справ політичних.

Ішль 25 липня. Приїхала тут Єї Вел. Цїсарєва з Бардїєва.

Сплїт (Спалято) 25 липня. Вчєра по по-лудни о 4 год. 36 мін. дало ся тут почути сильне землетрясенє, котре трєвало три се-кунди.

— Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка у Львові, улица Академічна ч. 8. продає слї-дуючі книжки: Вас. Чайченко. Під жмарним небом, поезїї часть I, 1 зр., Книга казок, пое-зїї часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товари-ства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр. — Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4-50 зр., з пересилкою 5 зр.

Рух поїздів залїзничних

важний від 1 мая 1895, після середно-європ. год.

В і д х о д я т ь д о

	Поспїшні			Особові			
Кракова	8:40	2:50	11:	4:55	10:25	6:45	—
Підволочиск	—	1:56	5:46	—	9:50	10:20	—
Підвол. з Підзам.	—	2:10	6:	—	10:14	10:44	—
Черновець	6:15	—	—	10:30	2:40	—	—
Черновець що по-недїлка	—	—	—	10:35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5:25	9:33	—	7:38
Скольного і Стрия	—	—	—	—	—	3:00	—
Бєлєця	—	—	—	9:15	7:10	—	—

П р и х о д я т ь з

Кракова	1:22	5:10	8:40	7:00	9:06	9:00	—
Підволочиск	2:25	10:00	—	8:25	5:00	—	—
Підвол. з Підзам.	2:13	9:44	—	8:12	4:33	—	—
Черновець	9:50	—	—	1:32	7:37	—	—
Черновець що по-недїлка	—	—	—	6:17	—	—	—
Стрия	—	—	—	12:05	8:10	1:42	—
Скольного і Стрия	—	—	—	9:16	—	—	—
Бєлєця	—	—	—	8:00	4:40	—	—

Чєсла підчеркнені, означають пору-нічну від 6 год. вечєром до 5 год. 59 мін. рано.

Поїзд блискавичний зі Львова 8:40 рано, в Бра-кові 1:48 по полудни, у Відні 8:56 вечер.

Поїзд блискавичний до Львова 8:40 вечер, з Бра-кова 2:01 по полудни, в Відні 7:04 рано.

Поїзди особові зі Львова від х о д я т ь до Брухович (від 12 мая до 10 вересня в будні дни) 3:20;

Брухович (від 12 мая до 10 вересня в не-дїлі і сьвята) 2:26;

Зимної-води (від 12 мая до 10 вересня) 3:45.

До Львова приходять з Брухович (від 12 мая до 10 вересня включно) 8:25.

Ч а с подаємо після годинника середно-євро-п-їського; він різнить ся о 36 мінут від львів-ського: коли на залїзници 12 год. на то львів-скім годиннику 12 год. і 36 мін.

За редакцію відповідає: Адам Крєховачний.

вих — булками: зрана булочка, в полудне бу-лочка і на вечеру суха булочка. Але як і бор-во та курація здєбула собі славу, так і ще борше шєзла, бо остаточно таки показало ся, що сам голод не може ще бути ліком. Голод ослабляє тіло, а чим більше оно ослабленє, тим труднійше его лічити. Зовсім що иншого коли недужому кажуть мало їсти, держати диету; его не морять голодом, але кажуть їсти лиш тїльки і такі страви, щоби его удержати при силах а не збільшити недуги. Несправедливо длятого боять ся нашї люди шпиталїв длятого, що нїби то недужих морять там голодом; там го-лодом не морять, лиш кажуть держати конче потрібну диету.

Наконець мусимо тут ще згадати про то, звідси то походить, що декотрі сєрави викли-кують в чоловіці огиду. Страва, котрої ще чо-ловік не видїв і не їв може розбудити в нїм огиду вже самим виглядом або й смаком до котрого він не привик. Сєлянни гидить собі нераз найбільші паньєкі присмаки, бо раз і око его до них не навекло, а відтак і амисл смаку у него не навик до неї. Не єсть то ще правди-ва огида, бо нехай він лиш раз і другий при-дивить ся тїй страві, нехай єї покоштує, то зараз привикне до неї і буде їсти єї з найбіль-шим смаком. Правдива огида настає аж тогди, коли чоловік їв вже нераз якусь страву, а від-так ему єї „відкинуло“. Він не може на ню дивити ся не то їсти, щоби ему не гидилось. Буває то звичайно тогди, коли чоловік чо-гось переїв ся, а то зробило якийсь розлад в его тілі, стало ся причиною якоїсь недуги, якогось

І Н С Е Р А Т И.

Подешевіла бриндзя
 5 клгр. пересилка 1-96 кр.,
 знаменитий буллон один клгр.
 5-50, 6-50, 7-50 і 10 зр.
 поручає:
 обшар **двірський Лапшин**
 п. Бережани. 61

Готель Вікторія
 Львів ул. Гетманська
 Комнати з постелію від 80 кр.
 на добу і більше.
 Реставрація в тім самім го-
 телю у власнім заряді.
 Пиво лиш пільзневське по-
 ручає ласкавим взглядом
I. Войсе 13
 властитель готелю реставрації.

Інсерати
 („оповіщення приватні“) як
 для „Народної Часописи“
 так також для „Газету Львів-
 ської“ приймає лиш „Бюро
 Дневників“ **ЛЮДВИКА**
ПЛЬОНА, при улиці Кароля
 Людвика ч. 9, де також зна-
 ходить ся Експедиція міс-
 цева тих газет.

ГАЛИЦЬКИЙ БАНК КРЕДИТОВИИ
 почавши від 1 лютого 1890 поручає
4% Асигнати касові
 з 30 дневним виповідженням
3 1/2% Асигнати касові
 з 8 дневним виповідженням, всіже внагодичі ся в обізі
4 1/2% Асигнати касові
 з 90 дневним виповідженням, будуть опрощеновані почаяши від
 дня 1 мая 1890 по 4 проц. з дневним терміном виповідження.
 Львів, дня 31 сїчня 1890 7 Дирекция.

С. Спїтцер у Відни
 поручає
Товари камїнні і шамотові.
 Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Ком-
 плетні урядженя для стаен і обор.
 На жадане висилає катальогі.
 Заступники для Галичини і Буковини
Гамель і Файгель
 у ЛЬВОВІ, улица Коперніка члело 21.

Для мужчин.
 При ослабленю мужескім, хоробі нервів і т. д.
 свідчить мій ц. к. упр. гальванічний апарат кишене-
 вий для власного ужитку знамениті услуги.
 Порученні найліпше через лікарів всіх держав.
 Через власти санітарні розсліджений. Нігде
 нема нічого подібного. Найкрасшій винаход ново-
 часний. Проспект з свідочтвами в куверті за мар-
 кою 10 кр.
I. АВГЕНФЕЛЬД
 Електротехнік і властитель ц. к. привілею. Відень.
 IX. Türkenstrasse 4. 63

С. Кельсен у Відни
 поручає
 Кльосети з перецливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові
 насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уря-
 дженя купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також
 рури лянні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.
 Заступники для Галичини і Буковини
Л Ъ В І В ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.
 На жадане висилає ся катальогі.

Поручає ся
 торгівлю **вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЬБЕРА** у Львові.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові
 улица Кароля Людвика число 9, приймає
 абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.